

Jõelähtme

VALLALEHT

NR. 130

VEEBRUAR 2008

Sisukord

Eesti Vabariigi 90. aastapäeva üritused Jõelähtme vallas

Esimese Eesti internet

Persoon – Reinald Marten

Koljunuki jätkuvalt populaarne

Juhan Partsil oli valda asja

Ihasalu kabeli ajaloo

Põnev mees ajaloo – August Lusman

Kultuurikalender

Jõelähtme laulupäev tulekul

Üks lähiajaloo käsitlus Sven-Allan Sagriselt

Jutuvõistluse tähtaeg on 1. mai

Tulevikulootus Britta Nool

Veelkord prügiveost

Eesti Vabariik 90 Jõelähtme vallas

24. veebruaril
10.00 Algab bussiring Loo – Kostivere – Kureküla - Ülgase
10.00 Kaitseliidu lipu heiskamine Vabadussõja ausamba juures
11.00 Jumalateenistus Jõelähtme kirikus,
osaleb metsasarvede kvartett, kooridelt "Hoiä Jumal Eestimaad"
12.30 Pidulik protsessioon Vabadussõja ausamba juures,
Jõelähtme valla juhtkond asetab pärjad ausamba jalamile
Kõned, päevakohased jutud ja ühislaulud
13.00 Jõelähtme Rahvamaja uksed on kõikidele avatud!
Toimub tervituskontsert ja süüakse ühiselt suppi!
15.00 Bussid viivad pidulised koju tagasi
Bussijuhi telefoninumber on 51 54 518

Peeter Hütt

Oma maa – iseseisvuse ja vabaduse võti

Igal aastal veebruarikuus tähistame Eesti oma-riiklusele kahte väga olulist sündmust – iseseisvuse väljakuulutamise ja Tartu rahu aastapäeva.

Sel aastal täitub 90 aastat Eesti riigi sünnist. 24. veebruaril 1918 kuulutati välja iseseisev Eesti Vabariik, kuid reaalselt riigivõimu kogu maal oli võimalik asuda teostama alles pärast rahulepingu sõlmimist Nõukogude Venemaaga 2. veebruaril 1920. aastal Tartus ja lepingus kokkulepitud piiride paikapanemise järel.

Enne seda, tervelt kaks aastat kestis eestlaste võitlus oma riigi eest nii lahinguväljal kui ka diplomaatilisel rindel. Kõigepealt Saksa okupatsioon, siis Tõõrahva Kommuna ja Vene punaväed, siis Balti parunid ja landesveeri väed. Igaüks neist otsis võimalust Eestis kanda kinnitada ja võtta maa oma võimu alla, kasutades nii jõudu kui ka kavalust. Lugeses ajalooramatuid, selgub, et Vabadussõja periood meenutab vägagi Balthasar Russowi "Liivimaa kroonikas" kirjeldatud sündmuse Eesti aladel Liivi sõja aastatel XVI sajandi keskel. Kannatajaks jäi aga alati eelkõige maarahvas, kellel võeti kõik, mis kätte saadi ja järjest rohkem maid läks vallutajate kätte.

Võitluse iseseisvuse eest muutis väga paljude eestlaste jaoks tõeliselt Vabadussõjaks just võimalus saada uuesti maaomanikeks. Kuigi mõisnikelt maade äravõtmise suhtes olid väga kriitilised ka läänliitlased eesotsas Inglismaaga, võttis Asutav Kogu 1919. aasta sügisel vastu maaseaduse, mida rahvas kõige rohkem ootas ja mis oli üks radikaalsemaid kogu Euroopas.

Seaduse järgi said mõisamaade jagamisel eelisõiguse: "Kodanikud, kes Eesti vabastussõjas väerinnal iseäralikku vahvust on näidanud";

"sõdurid, kes vabastussõja võitlustes vigastatud;"
"vabastussõjas langenud sõdurite perekonnad;"
"sõdurid, kes vabastussõjas tegevusest vaenlase vastu osa võtnud, pidades silmas tegevuse kestust."

Ja eestlased näitasid, et nad oskavad, suudavad ja tahavad oma maa ja vabaduse eest võidelda ning said selle eest ka väärilise tasu oma maa ja oma riigi näol.

Maaseaduse täitmiseks võeti 1150 mõisalt ära kokku 2,3 milj ha maad, millest 1,2 milj. ha jäi põllupidamiseks vähesobiva maana ja metsamaana riigi kätte. Maaseaduse alusel moodustati üle 50 000 uue talukoha ja kokku oli 1940. aastaks Eestis ligi 140 tuhat talu. Täitunud oli eesti maarahva aastasadade pikkune unistus saada uuesti ise peremeheks omal maal.

Taasiseseisvunud Eesti Vabariik võttis 1991. aastal seadusega kohustuse anda endistele õigusjärgsetele maaomanikele tagasi okupatsioonivõimu poolt ära võetud maad, sealhulgas ka meie vallas. Kuigi valdavad enamik maid on tagastatud või vähemalt kompenseeritud, ei ole ajaloolist õiglust igal üksikjuhtumil suudetud taastada ja sellest on kahju. Kuid nüüd, Eesti riigi 90. juubeli aastal peaks olema riigivõimu aukohustus viia maade tagastamine lõpule kõigil juhtudel, mis on põhjendamatult venima jäänud.

Eesti rahvas tahab jätkuvalt elada vabana vabal maal. Vabadussõjaga saime kätte oma maa, mis meile õigusega kuulub ja seda tuleb kalliks pidada.

Kui riik hoolib oma rahvast, siis rahvas kaitseb ka edaspidi iseenda ja oma riigi vabadust.

Ilusat Eesti Vabariigi aastapäeva kõigile!

Maido Pajo,
Jõelähtme vallavolikogu liige

Teade

Keskkonnaministeerium teatab Maardu II graniidikaevanduses kristalliinse ehituskivi kaevandamise keskkonnamõju hindamise algatamisest.

OÜ MAARDU GRANIIDIKAEVANDUS esitas 30.04. 2007. a. maavara kaevandamise loa taotluse kristalliinse ehituskivi allmaakaevandamiseks Maardu II graniidikaevanduses. Taotletava mäeeraldise pindala on 1167,28 ha ning see asub Harju maakonnas, Jõelähtme vallas. Kavandatava kaevanduse kohal maapinnal asuvad Rebala maaparandussüsteem, lemmikloomade kalmistu sanitaarkaitseala, Rebala muinsuskaitseala ja väga palju teisi muinsuskaitseobjekte. Graniidimassiivi avamiseks rajatavate šahtide läbindamine eeldab mitme veekompleksi, mis on kogu Põhja-Eesti joogivee allikaks, läbimist.

Keskkonnamõju hindamine algatati, kuna loa andmiseks pealmaakaevandamiseks suuremal kui 25 hektari suurusel alal on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju hindamissüsteemi seaduse § 3 punkti 1, § 6 lõike 1, § 28 ja § 11 lõike 3 alusel kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju hindamine kohustuslik. Keskkonnauringute vajadus selgub keskkonnamõju hindamise käigus.

Maavara kaevandamise loa taotluse ning keskkonnamõju hindamise algatamise otsusega on võimalik tööpäeviti tutvuda Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse ja -tehnoloogiaosakonnas (Narva mnt 7a, 15172 Tallinn; kontaktisik on Silvi Seppel-Hüvonen, tel 626 0741.

Aasta 2008 arvudes

Toimetulekupiir ühe isiku kohta 1000, iga järgneva pereliikme kohta 800 krooni.
Füüsilise isiku tulumaksu määr 21%.
Igakuine füüsilise isiku maksuvaba tulu määr 2250 krooni.
Tunnipalga alammäär 27 krooni.
Kuupalga alammäär 4350 krooni.
Pikeneb vanemahüvitise maksmise periood 575 päevani või kuni lapse 18 kuu vanuseks saamiseni.

Jõelähtme Vallavalitsuse poolt makstavate toetuste suurused aastal 2008

Sünnitoetus 5000 krooni
Matusetoetus 4000 krooni
Ranitsatoetus 1500 krooni
Medaliga keskkooli lõpetanu toetus hõbemedal 3000, kuldmedal 5000 krooni
Hooldajatoetus, raske puue 240, sügav puue 400 krooni kuus
Lapsehoiuteenus toetus kuni 3000 krooni kuus
Eralasteasutuste toetus kuni 3000 krooni kuus

Tasuta koolilõuna
Spordipearaha 3000 krooni
Pensionäride ravimi- ja küttetoetus
Pensionäride ja puuetega laste jõulutoetused 500 krooni
Maamaksu osaline toetus
Ühekordne kriisitoetus
Toetus puuetega isikutele abivahendite soetamiseks
Toetus mõõturite (vee-, gaasi-, elektrimõõturid) paigaldamiseks
Toetus riskirühma peredele hädavajalike tarvete soetamiseks (koolitarbed jne.)
Lasteaia toiduraha kompenseerimine probleemsetele peredele

Kõik toetused, kuhu ei ole summat taha märgitud, makstakse välja avalduse alusel ning konkreetsetest kuludest lähtuvalt – aluseks Jõelähtme valla eelarvest sotsiaaltoetuste maksmise kord. www.joelahtme.ee

Õpetus on see iva

ehk mis on detailplaneering ja kuidas seda menetletakse

Detailplaneeringu algatamise ettepaneku võib teha igati, esitades vormikohase taotluse, millele tuleb lisada lahenduskeem planeeringuga kavandatavate (vastavalt ehitusmäärusele). Lahenduskeem peab visuaalselt kirjeldama kavandatavaid ehitismahute. Lahenduskeem tuleb esitada krundiplaanil või valla aluskaardil, millel näidata orienteeruvad hoonestusalad ja kavandatud hoonestuse kõrgus ning vajadusel muud hoonestuse eripära kirjastavad parameetrid. Lahenduskeem lihtsustab taotluse eesmärgi mõistmist ja kiirendab otsustamise ja vormistamise protsessi. Vallavalitsuse ametnikud vaatavad taotluse läbi ja vajadusel juhivad tähelepanu probleemidele, mis võetakse aluseks vallavalitsuse korralduse vormistamisel või volikogu pädevuses olevate otsuste langetamiseks. Vastavalt ehitusmäärusele algatab üldplaneeringut muutva planeeringu ettepaneku volikogu. Enne volikogu

istungit vaatab algatamise taotluse läbi volikogu arengu- ja planeerimiskomisjon, Rebala muinsuskaitse alal ka muinsuskaitse ja keskkonnamõju komisjon. Detailplaneeringu lähteülesanne kinnehitatakse üldjuhul vallavalitsuse korraldusega, üldplaneeringut muutvate planeeringute lähteülesanded kooskõlastatakse volikogu arengu- ja planeerimiskomisjoniga, muinsuskaitsealal algatavate detailplaneeringute lähteülesanded volikogu muinsuskaitse- ja keskkonnamõju komisjoniga.

Vastavalt planeerimiseseadusele tuleb huvitatud isikul enne detailplaneeringu eskiisi koostamist sõlmida vallavalitsusega detailplaneeringu koostamise ja koostamise finantseerimise üleandmise leping.

Detailplaneeringu lähteülesanne on kehtiv 2 aastat. Selle aja jooksul tuleb vallavalitsusele esitada planeeringu eskiisi.

Pärast eskiisi läbivaatamist korraldab vallavalitsus eskiisi avaliku arutelu, teavitades sellest ajalehes "Harju Elu" ja valla interneti kodulehel.

Pärast eskiisi arutelu toimumist esitab planeeringu koostaja kooskõlastatud planeeringu vallavalitsusele vastuvõtmiseks.

Detailplaneeringu, mis avalikust huvist lähtuvalt muudab üldplaneeringut, esitab vallavalitsus Harju maavanemale täiendavate kooskõlastuste määramiseks. Vallavalitsus võtab vastu nõuetele vastava ja nõutavate kooskõlastustega detailplaneeringu, koostades vastava korralduse.

Detailplaneeringu, mis sisaldab ettepanekut ranna või kalda ehituskeeluvööndi ulatusse vähendamiseks, saadab vallavalitsus keskkonnaministrile nõusoleku saamiseks (pärast vastuvõtmise korraldamist).

Vallavalitsus teatab detailplaneerin-

gu avaliku väljapaneku toimumisest ajalehes "Harju Elu" ja valla kodulehel 1 nädal enne avaliku väljapaneku algust.

Osakond korraldab vastuvõetud detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestusega vähemalt 2 nädalat. Igal isikul on õigus avaliku väljapaneku kestel esitada kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid planeeringu kohta. Kui avaliku väljapaneku käigus on detailplaneeringu kohta laekunud kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid, korraldab osakond detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste tutvustamiseks avaliku arutelu ühe kuu jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist.

Detailplaneeringu, milles avalikul väljapanekul esitatud vastuväidetele ei ole arvestatud, esitab vallavalitsus Harju maavanemale vaide komisjoni.

Järeelvalve käigus lahendamata jäänud eriarvamused valla ja Harju maavanema vahel lahendab keskkonnami-

nister. Üldplaneeringut muutvad detailplaneeringud esitatakse maavanemale heakskiidu saamiseks.

Enne detailplaneeringu kehtestamist sõlmitakse leping detailplaneeringu taotlejaga detailplaneeringu kohaste rajatiste väljaehitamise kohta. Kokkulepe vormistatakse kirjalikus vormis ja see jõustub volikogu otsuse jõustumisel, mis tehtud detailplaneeringu kehtestamise kohta. Detailplaneeringu kehtestab volikogu oma otsusega. Igaühel on õigus kehtestatud planeeringuga tutvuda vallavalitsuse arhiivis.

Johann-Aksel Tarbe,
valla arhitekt

Laine Vain,
planeerimise vanemspetsialist

Jõelähtme vald – 5000 aasta vanune kultuurilugu

Jõelähtme Vallavalitsus kuulutab Eesti Vabariigi 90. aastapäeva puhul välja kodulooliste jutustuste ja kirjutiste võistluse

„Minu kodukandi ajalugu“.

Tööde esitamise tähtaeg on 1. mai 2008. a.

Auhinnafond on 10 000 krooni.

Eriauhinnad parematele valla ajaloo- ja kultuuriteemalistele õpilastöödele.

Võitjad kuulutatakse välja Jõelähtme laulupäeval, 7. juunil.

Tööd palume saata aadressil: Merike Metstak, Jõelähtme vallamaja, 74202 Harjumaa või elektrooniliselt ajalocht@joelahtme.ee

Paremad tööd avaldatakse Jõelähtme valla lehes.

Jõelähtme Vallavalitsus teatab:

Vastavalt Jõelähtme valla põhimääruse § 66 lg 7 toimub „Jõelähtme valla arengukava 2007-2015“ muutmise eelnõu avalik väljapanek 25.02.-16.03. 2008. a. Eelnõuga on võimalik tutvuda:

- 1) Jõelähtme Vallamajas asukohaga Jõelähtme küla
- 2) Jõelähtme valla kodulehel www.joelahtme.ee
- 3) Loo, Kostivere, Neeme, Kaberneeme ja Jõelähtme raamatukogus

Parandusettepanekuid saab esitada 25. veebruarist kuni 16. märtsini k.a. kirjalikult vallavalitsuse aadressil Jõelähtme küla, 74202 Harjumaa.

Arengukava avalik arutelu toimub 5. märtsil 2008. a. kell 18.00 Jõelähtme Rahvamajas.

Ajaloolane Sven-Allan Sagris esitles kogumikku Talleggi ajalooost

Kolmapäeval, 16. jaanuaril toimus Loo Kultuurikeskuses Sven-Allan Sagrise raamatu „kui munast sai kana” esmaesitlus. Trükkis annab ülevaate Loo aleviku suurima ettevõtte Talleggi kujunemisest ja siinsete inimeste tegemistest.

„Ajaloole on mind huvitanud lapsepõlv saadik. Olles 26 aastat Lagedi Põhikooli direktor, suhtlesin pidevalt toonase Tallinna Linnuvabriku inimestega. Teema on huvitav ka seetõttu, et kajastab ühe majandi baasil murrangulist etappi kogu Eestimaa elus - üleminekut sotsialistlikult plaanimajanduselt kapitalistlikule turumajandusele,” ütles Sven-Allan Sagris.

Üritust sisustasid autori mälestused, endiste töötajate Leo Riidi ja Taive Braksi meenutused ning saalitäie Linnuvabriku rahva taaskohtumiste rõõmus sumin. Meeleolu hoidis üleval hästi mitmekesi-

ne muusikaline programm: ooperilaulja Meeli Lass, Linnuvabriku naisansambel, meesansambel “Kuldne õhtupäike” Kuuno Kasaku juhatamisel, Virve Lääne ja Ahto Nurk. Esmakordselt mängiti Loo Kultuurikeskuse tuluuel kaunikõlalisel kabinetiklaveril.

Kohal olid taasiseseisvunud Eesti esimehe põllumajandusminister Vello Lind ning ministri tolaeagused asetäitjad Agu Kõõp ja Maido Pajo.

Praeugne meie valla elanik Agu Kõõp on kuulunud RAS Tallinna Linnuvabrik juhatusse ja Jõelähtme vallavalikokogu liige

Maido Pajo on olnud aastatel 1996-1999 Talleggi Nõukogu esimees.

Kogumikku võib käsitleda ka kui ühte pikka osa ja ajajärku Loo aleviku ajalooost. Loo kool, spordihooned, teenindusmaja, lasteaed ja mitmed teised täna Jõelähtme vallarahvast teenivad asutused on rajatud Linnuvabriku otsel osalusel või abil.

Kogumiku väljaandmist toetas Jõelähtme vallavalitsus. Vald toetab jõudumööda ka edaspidi oma eelarvest küllade ja alevike ajaloo uurimist, kinnitas vallavanem Ardo Lass.

Tallegg on jätkuvalt Loo aleviku ja Jõelähtme valla suurim ettevõtte ning tööandja.

Sven-Allan Sagris on kauaaegne ja tunnustatud hariduselu edendaja, kes on palvinud ka Harju Maakonna teenetemärgi.

Merike Metstak

AUGUST LUSMAN (1887-1932) üks Aksi saarel elanud huvitav mees

Laulu “ Mu isamaa, mu õnn ja rõõm “ viisistaja August Luusmann sündis Aksi saarel 1887. a. Tema isa Oskar Lusman oli pärit Prangli saarelt ja ema Anna Klamas Rammu saarelt.

Oskar valis oma heliloojanimeks perekonnanimest veidi erineva nime: Luusmann. Tema heliloomingust on säilinud vähe, ainult kuue laulu noodid. Ta on kirjutanud ka oratooriumi, kuid see on kahjuks tänaseni kadunud. Muusikuna oli August Lusman iseõppija, tal puudus muusikaline kooliharidus.

Ta oli ka väga hea organist, mitmekülgselt andekas ja erinevate huvidega mees. Ta tegi ilusate nikerdestega kiiktoole ja muud mööblit, tegi ka kaluritööd nagu Aksis kombeks.

On säilinud üks August Lusmani kirjutatud kiri, mis räägib tema huvide mitmekülgsusest. Tekst on järgmine: “Palun kõrgesti austatud Peterburi Ülikooli meteoroloogia fakulteedi vastata minu järgmisele küsimusele: kas Peterburi lahe vesi, umbes Kroonlinna kohal lahes, on keemiliselt uuritud. Kui palju selles on soola (Na), lujja (Ca) ja süsihapped (Co2)

ja kas Soome lahe vesi läheb magedamaks? Tallinna lahel on muudatused umbes 5 %.”

August Lusman ehitas Aksi saare esimese raadio, mida sai kõrvaklappidega kuulata.

Ta oli ka väga hea fotograaf. Fotograaf Peeter Tooming, Eesti Fotograafia Muuseumi rajaja, ütles kunagi, et tema fotod väärksid kohta muuseumi teiste eksponaatide hulgas.

(Juuresolev foto on pildistatud Aksis 1904. aastal: “Võrgust raputatakse kalu välja”)

August Luusmanni laulu “ Mu isamaa, mu õnn ja rõõm “ avalik esiettekannet sellel saandil oli Neeme Rahvamaja 2007. a. iseseisvuspäeva aktusel. Laulsid Neeme Altkooli lapsed õpetaja Sirje Põllu juhtimisel.

August Lusman suri 1932. aastal.

Merje Klamas

Siinkohal väike lisa Neeme küla koduloo-
uurija Merje Klamase artiklile.

Kuulsin esmakordselt Aksi saarel tegutsenud heliloojast Jõelähtme kirikuõpetajalt Margus Kirjal, kes palus mul minna Rahvusraamatukokku, et uurida tema säilinud noodivara. Ülesanne osutus üllatavalt lihtsaks, sest August Luusmanni laule on avaldatud erinevates väljaannetes. Muusikasaakonnast sain laenutada 1925. aastal ilmunud vaimulike laulude kogumiku, milles on ilmunud

A. J. Luusmanni “Troosti laul “ segakoorile, eraldi noodina H. Visnapuu tekstile isamaalisse laulu “Jää vabaks sa! “ meeskoorile (1921) ning marsi noodi klaverile “Ärka, kange kalv”, mis on kirjutatud Tallinna 700. aasta jubeliks (1219 – 1919).

Ülihuhe tiitellehega väljaanne, mille teose pealkiri kirjutatud suisa viies – eesti, vene, saksa, taani ja rootsi – keeles! Tänapäeva mõistes justkui tellimustöö, tähistamaks linna väärrikat juubelit.

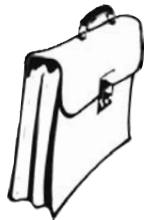
J.V. Jannseni tekstile loodud laulu “ Mu isamaa, mu õnn ja rõõm “ segakoorile (1927) kirjastatud noot asub Rahvusraamatukogu arhiivis kui rareiteet, mida väljaja ei anta ning millest ei lubata teha koopiat. Häämmastav oli saada koopia Neeme külast! See tundub olevat omaette lugu...

Laul on olmeosalises taktimoodus nagu Eesti Vabariigi hünni meloodia, ka sarnase rütmiga, aga meloodia on isegi ehk tundeisem. Suur julgustükk viisistada kehtiva hünni teksti. Oli selle loomise ajendiks luua midagi oma? Ei tea, aga täna selle päeval Eesti Vabariigi aktuaalse hümmiteemalise arutelu taustal täiesti huvitav ettevõtmine ja oma aja kontekstis väga hea tulemus!

Tuttvudes saadud muusikalise materjaliga, tekkisid sellised mõtted:

Üksikelamu kasutusloa taotlemiseks vajaminev dokumentatsioon

- Kasutusloa taotlus
- Töönd riigilõivu tasumise kohta (500 krooni Jõelähtme vallavalitsuse a/a 10002018903006)
- Mõõdistusprojekt (enne 01.01.2003. a. väljastatud ehitusloa puhul ja projekti muudatuste korral)
- Mahamärgimise akt (koordinaadid L-est süsteemis)
- Kaetud tööde aktid (eriti olulised korstnate ning nende katikute läbiviikude kohta, koos kasutatud materjalide sertifikaatidega, soovivalt pildimaterjaliga)
- Tehnovõrkude valdajate õiendid ja lepingud
- Prügi käitlemise leping
- Tehniliste seadmete ja süsteemide katsetuste aktid ja nende kasutusload
- Elektripaigaldise nõuetekohasuse tunnistus
- Joogivee tavauuring ja mikrobioloogiline analüüs
- Kütteseadmete ja -kollete nõuetekohasuse tunnistused ja kasutusjuhendid
- Ventilatsioonisüsteemide mõõdistused (sundventilatsiooni puhul) ja kasutusjuhendid
- Gaasipaigaldise nõuetekohasuse tunnistus (gaasi olemasolul)
- lokaalse kanalisatsiooni puhul
- Heitvee mahuti või puhastusseadme sertifikaat
- Mahuti puhul heitvee käitlemise leping

Silja Trisberg

Minister J. Parts külastas kaevanduste kuningriiki

Minister Juhan Parts külastas teisipäeval, 29. jaanuaril Jõelähtme valda, et arutada vallavalitsuse ja volikogu liikmetega teedeehituse ja maaavarade säästliku kaevandamisega seonduvat. Puudutati ka avalike teenuste kättesaadavuse küsimusi.

Tõdeti, et kaevandused kujutavad väga suurt ohtu põhjaveele ja seetõttu võiks kaevandamist piirata. Kõneldi ka liiklusest ning Loo teeristi ohtlikkusest.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valdkonnad on ettevõtluse arendamine, innovatsioon, siseturg, väliskaubandus, energeetika, ehitus ja elumajandus, transport, side, infoühiskond ja IT ning riigivara haldamine.

Ministeeriumi haldusalasse kuuluvad Arengufond, Lennuamet, Maanteeamet, Veeteede Amet ja Tarbijakaitse Amet ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

Juhan Parts.

Paanikaks pole põhjust

31.10.2007 teatas Harjumaa Keskkonnateenistus väljaandes Ametlikud Teadaanded, et on võtnud menetlusse OÜ Mixles geoloogilise uuringuloo taotlused, mille eesmärgiks on täpsustada Kostivere turbamaardla Kostivere ja Maardu uuringuruumi piirides jääva turba kasuliku kihi paksust ja kaevandamistingimusi, et hiljem taotleda nendele aladele loada turba kaevandamiseks.

Vastavalt maapõueseaduse § 14 lõikele 2 saatis Harjumaa Keskkonnateenistus uuringuloo taotlused ning oma otsuse eelnõud Jõelähtme Vallavalitsusele kirjaliku arvamuse andmiseks.

Kostivere turbamaardla Kostivere uuringuruumi (teenindusmaa pindalaga 36,87 ha) osas toetab Jõelähtme Vallavalitsus Harjumaa Keskkonnateenistuse seisukohta, mille kohaselt OÜ-le Mixles geoloogilise uuringu luba väljastatakse. Jõelähtme Vallavalitsus eeldab, et geoloogilise uuringu teostamiseks järgneb maavara kaevandamisloa taotlemine. Kuna Jõelähtme Vallavalitsus ei poolda turbakaevanduse rajamist Maardu uuringuruumis,

siis põhjendamatute ressursside kulutamise ja ootuste vältimiseks ei ole geoloogilise uuringute läbiviimine otstarbekas. Lähtuvalt eeltoodust tegi Jõelähtme Vallavalitsus Harjumaa Keskkonnateenistusele ettepaneku oma otsuse eelnõu ümberaatamiseks, st uurimisloa andmisest keeldumiseks. Nimelt sätestab maapõueseaduse § 20 lõike 1 punkt 9, et kui kohaliku omavalitsus ei ole nõus maavara otsingu eesmärgil uuringuloo andmisega, siis see on aluseks uuringuloo andmisest keeldumisel. Samas § 20 lõige 3 annab Harjumaa Keskkonnateenistusele võimaluse kohaliku omavalitsuse mittenoostumise korral uuringuloo väljastamiseks Vabariigi Valitsuse nõusolekul. Kas Harjumaa Keskkonnateenistus antud võimalust kasutab, näitab aeg.

Siinkohal soovin rõhutada, et paanikaks pole põhjust. Nimelt on menetlus alles pooleli ning oma sõna on öelda ka Eesti Maava-

rade Komisjonil. Geoloogilise uuringu loa väljastamisega antakse luba uurida turba kasuliku kihi paksust ja kaevandamistingimusi, kuid see ei anna õigust veel turba kaevandamiseks. Selleks tuleb esitada eraldi taotlus ning läbida ka eraldi menetlus.

Eleri Riks,

Jõelähtme Vallavalitsuse keskkonna peaspetsialist

Vastuseks põllumajandusminister Helir-Valdor Seederile

Lugesin jaanuarikuu ajalehte Jõelähtme ja sain teada, et 2007. aasta oli põllumajanduse "kuldajastu esimene aasta"!

Sulgesin silmad ja silme ette tuli piit analoogilistest artiklitest okupatsiooniaastail, kui põllumehed - kolhoosi esimees, karjak, mehhanisaator, lüpsja ja agronoom-partorg tantsisid ringmängu viisil "õnn tuli meie õuele, kinni temast hoiame".

Ministri artiklis ei olnud sõnagi juttu väetiste, kütuse ja põllumajandustehnika hinnatõusust. Tõele otsa vaadates - põllumajandustoetused Eestis jäävad väga palju alla vanades Euroopa Liidu riikides antavatele toetustele. See tähendab, et meie mahajäämus ei võimalda meil kunagi nendega ühele tasemele jõuda.

Kes on siis need ühisiimetajata alla viidud "kuldajastuse" jõudnud põllumehed?

Kas taluperemeest, põllumajandusliku suurettevõtte lipsuga juhti ja sulast annab ühise nimetaja alla panna?

Jüri Kerner,
vallavolikogu liige

Britta Nool seob tuleviku spordi ja õpingutega

Sport on meie valla noorte seas alati tähtsal kohal olnud. Seetõttu ei ole imestada, et ikka mingi aja tagant Jõelähtme vallast tublisid noori esile kerki, kellel tasub silma peal ja tulevikuks põialt hoida.

17-aastane 190cm pikkune Britta Nool on tulevikuloos kõrgushüppes. Tema isiklik rekord on hetkel 1.68, mille ta hüppas eelmisel kuul A. Täikini mälestusvõistlustel. Kaks nädalat hiljem saavutas ta 2. koha Eesti A-klassi talvistel meistri võistlustel.

Britta sai oma nime „Bullerby laste“ ühe tegelase järgi, ent lapsepõlve hüüdnimi oli vanavanaema järgi „Briida“. Britta isa Tiit Nool löi nooruses kaasa mitmetes sportimängudes: korvpallis, võrkpallis, värvapallis. Et täielikult spordiharrastusele pühenduda, astus Loo koolis õppinud Britta 2006. aastal Audentese Era-kooli tippspordi erialale. Britta treeneriks on Sven Andresoo.

Kas Sa pühendad ennast täielikult kõrgushüppel või tegutsed ka teistel kergejõustikualadel?

Võistlen ainult kõrgushüppes, trennits teen muidugi ka jooksu ja muid hüppesid.

Mida tahad spordis saavutada, millised eesmärgid oled enesele seadnud?

Spordiga tegelemine kasvatab iseloomu, tahtejõudu ja distsipliini. Eesmärgiks on praegu jõudsalt edasi areneda ja saada oma vanusegrupis liidriks. Terve eelmise õppeaasta võisteld ei saanud, sest ravisin vigastust. Seda ikka juhtub, kui suure hooga alustada. Pikemas perspektiivis on eesmärgiks kindlasti Eesti rekordi purustamine ja seal edasi rahvusvahelisele areenile jõudmine.

Kas Sul on spordis ka suuri eeskujusid?

Eestis Viktoria Leks ja Kaire Leibak, mujalt kindlasti Kajsa Bergqvist, Carolina Klüft ja Blanca Vlasic.

Kust sulle see spordipisik külge hakkas?

Pisiku sain ilmselt Loo kooli kehale kasvatuse tundidest, sest hüppasin tänu oma pikkusele teistest kõrgemale. Tõsine treenimine algas alates 2005. a. sügisest.

On siis Sinu soovuja juured ka siitkandist pärit?

Nii palju kui tean, olen isa poolt vähemalt kuueaastast põlve põline harjukas-jõelähtmelane, olen sündinud ja kasva-

nud Lool.

On Sul peale spordi veel teisemaid huvialasid, meelistegevusi?

Kokkamine ja eriti magustoidud.

Tõsine pühendumine spordile nõuab tänapäeval vahel lõivumaksimist mujal, näiteks õppimises. Kuidas Sa enast spordi ja õppimise vahel jagad?

Audenteses on sellega rohkem arvestatud, et need asjad tasakaalus hoida ja mul sellega probleeme ei ole. Hinded on neljad – viied, käitumine eeskujulik.

Järgmine valus küsimus on sponsorid. Tippspordis edu saavutamiseks on paraku vaja ka materiaalset toetust.

Praegu on küll sponsoriks ainult oma pere. Tulemuste paranedes see küsimus muidugi tõstatub. Kui tuleb tihedamalt võistlusi ja laagrites sõite, peab hakkama kindlasti toetajaid otsima, sest muidu võib tööpoolest raskeks minna. Esimene välislaager ongi nüüd aprillis Lõuna-Hispaanias Alicante lähedal väikeses kuurortlinnas Albis, kuhu tuleb sportlasi paljudest eri riikidest.

Nii et praegu on sport kogu Sinu elu?

Jah, sport ja õppimine!

Ilmselt on pere toetus praegu väga oluline?

Muidugi! Pere toetab nii minu kui ka õe ja venna harrastusi.

Millised on Sul plaanid tulevikus?

Kõigepealt on vaja lõpetada keskkool ning siis võib mõelda edasiõppimisele ülikoolis, miks mitte väljaspool Eestit. Paljuski oleneb tulevik muidugi sportlike saavutuste arengust.

Ilmselt paljastan nüüd ühe saladuse, kui küsin, kas Sul jääb selle kõige kõrval veel aega ka modellindusega tegeleda.

Aktiivselt sellega ei tegele. Olen Living Modelsi nimekirjas ja kui tööd pakutakse, siis sõltub koolist ja trennist, kas saan seda vastu võtta.

Küsitles Toomas Kümmel

Fotod: erakogu

Koljunuki nime päritolust

Lapsena kuulsin nii mõnelgi korral, kuidas vanemad inimesed Koljunuki nime päritolu üle arutlesid. Kalduti arvama, et küllap tuleb see nimest Koljunukk, mis oli ka küllalt põhjendatud arvamus, sest viimase aja uute Koljunuki arendajate teederajamine on seda tõestanud.

Soe väike poolsaar, neem või nukk, kus saksa mõisnikud väljasõitudel loodust nautimas käisid ning kohta die Spitze'ks (vrd Der Fall – Keila-Joa) kutsusid, on suur rändrahnude kogum, mis on kaetud õhkõrna liivamulla seguse kihiga. Kahjuks hävitati "arendamise" käigus ka aastatuhandete jooksul väljakujunenud maastiku struktuur. See selleks, kahjuks pole lõhkumine ainus tragöödia, mida Jõelähtme kihelkonna üks kaunimaid paiku on üle elanud.

Nüüd aga ikka nimest. Kas tõesti ongi nime päritolu lugu nii lihtne – esimene variant, mis vanadel inimestel meenus?

Võib arvata, et kaugelgi mitte. 1976. aastal nägi triikivalgust Lennart Meri "Hõbevalge" ja sealt leidsin esimest korda mainitud salapärase Kolju-taadi, kellele Kuusalus Kolju neemel ohvreid toodi (L. Meri, "Hõbevalge" lk 135). Samas kirjutab ka Lennart Meri Jõelähtme merehaldjast, kes olnud sõbralik laevnike vastu ja hüüdnud neile, mis suunas tuleb merehädaliste päästmiseks purjetada. Esimese asjana mõtlesin, kus küll see Jõelähtme merehaldja elukoht võis olla. Kindlasti mitte kuskil vaikes lahesopis, selleks pidi olema avameri, kus olid suured lained ja kus inimesed merehätta sattusid ning neid sealt merehaldja abiga päästa tuli. Ainus niisugune koht võis olla Koljunukk. Asi muutus päris põnevaks. Uurisin Eesti Entsüklopeediat (sel ajal veel ENE), seal aga märksõna Kolju puudus. Lennart Meri töötas sel ajal Eesti Kirjanike Liidu juhatuses, samas töötas ka minu klassivend, luuletaja Arvi Siig. Rääkis Arville oma mõtetest ja järeldustest ning ta arvas, et peaksin tingimata Lennart Merile Koljunukist rääkima. Arvi andis ka Harju tänava Kirjanike maja numbri ja ajad, millal Lennart Meri on majas. Helistasin ning selgus, et Lennart Meri oli informatsioonist väga huvitatud. Ta palus mu rääkida aeglaselt, et teha märkmeid nii Koljunuki, Koljukari kui ka Kolju kalda kohta ja üldse kõige kohta, mis on Kolju nimega seotud. Tollane EKL-i juhatuse liige lubas helistada tagasi, et minna koos nimetatud kohti

vaatama. Siis tuli aga laulev revolutsioon, Lennart Meri sai presidendiks ja loomulikult jäi kohtumine ära. Ainus kasulik näpunäide, mis ma sain, oli allikas, kust tema oli leidnud andmeid merejumala või vetevaimu, Kolju-taadi kohta. Ta soovitas otsida üles M. Eiseni teosed "Eesti mütoloogia" ja "Esiivanemate ohverdamised", mis on vist küll ainsad allikad Kolju-taadi kohta. Eiseni teoseid polnud sel ajal just kerget leida, sest rahvuskultuur oli põlu all ja korduטרukke ei tehtud. Seega sattusid Eiseni raamatud minu kätte alles uusväljaandes 1966. aastal.

Tõsi küll, enne seda juhtusin ühe Soome keeleadlasega oma tuttavate juures kohvilauda ja küsisin, kas Soomes on ehk midagi niisugusest merehaldjast teada. Professor mõtles veidi ja nentis, et ta tõesti on midagi kuulnud merehiust nimega Koljo. Seepeale ütles ta nagu naljaviluks, et lõppude lõpuks on olemas ka Koola poolsaar. Praegu ma mõtlen, kas see ongi nii väga naljast kaugel, sest Eisen kirjutab, et nii hantidel kui mandsidel, komidel kui udmurtidel on enam-vähem samanimeline vetevaim või hiid, ainult nimi veidi varieerub, hantidel Kulj, udmurtidel Kil jne.

Edasi teeb Eisen järelduse, et ka sõna "koll" on tuletatud samast iidsest soome-ugri tüvest. Ja nüüd, kui mõelda Soome professori vihjele Koola poolsaare kohta, siis on veel üks huvitav kokkulangevus. Vene keeles on Koola poolsaar Kol'ski poluostrov. On nüüd selle poolsaarega kuidas on, aga soome-ugri rahvastel oli ühine vetevaim olemas. Muuseas, Jõelähtme pastor H. Wrede oma 18. saj. kihelkonnakroonikas kasutab vormi Koljo talu – seega oli Eestis siis veel käibel ka soomepärase nimi.

Mida aga kirjutab M. Eisen "Eesti mütoloogia" lk 96 (Tallinn 1995): "Lisaks soomlastele tunnevad kolli enamasti kõik kängemad soome sugurahvad, kui ka vähe muudetud nime all. Soome Koljo-hiid ei ole Eestiski päris võõras. Kuusalus, Juminda neemel kutsutakse suurt kivivaret Kolju-vareks. Rahvajutu järgi tõi muis-

te üks Kalevineitsi põlle sees kivivare Soomest sinna. Kolju-vare tähendab siis umbes sama mis kalevi vare ≈ hiiuvare.

Eisen jätkab samal leheküljel: "Kuusalu Virve küla juures hüütakse kõrgemat maanurka Koljunukaks. Vanasti seisnud seal Kolju kabel, kus Kolju-taadile ohverdati, et see kalasaaki õnnistaks. Kolju-taadist usuti, et ta neid nühelud, kes talle ei ohverdanud. Ohvri saaja Kolju-taat sunnib meid selle nime kandjat kõrgemaks olevuseks pidama. Mohni saare ligidal olevat merekohta nimetatakse Koljuhauaks. Võimalik, et seda kalaõnnistust andvat Koljut arvati seal haugas olevat..."

Nii M. Eisen kui ka L. Meri kirjutavad, et Kolju-taadile oli tarvis meelegaheaks ja kalaõnnest ohvreid tuua. Ka on andmeid, et nimelt kohas, kus meri kõige rohkem pulbitses ja vahutas, valasid saarlased vette viina ja õlut.

Ja nüüd vist küll kõige põnevam fakt selles loos. Koljunuki lähedal meres on koht, mida juba iidsetest aegadest märgati. Koht on eriline seetõttu, et see ei jäätu peaaegu kunagi merepõhjast tõusvate mullide (gaasi) tõttu. Paigal on kohalikud kõnepruugis oma nimi – Pulliloom. Nimelt on kohalikus keeles sõna mull asendatud sõnaga pull, (õeldakse pulle välja ajama, s.o mulle välja ajama). Sõna teine pool, loom, ei tähenda sugugi elusolendit, vaid asendab sõna "loomus", mis oli käibel kalanduses, eriti jääaluses püügis – loomust tõmbama.

Peaaegu et olematu jääkätte tõttu polnud tuuradega paksu jäässe vaja auku raiuda ja seetõttu oli koht noodavedajate meelispaik. Noodaritu või uit aeti lahvandusse, auk tuli teha vaid teise otsa, kust noot rikkaliku saagiga välja tõmmati. Küllap visati enne kalapüügi alustamist lahvandusse ka midagi Kolju-taadile meelepärast. Tänapäeval võib Pullilooma erakordselt head saagid kirjutada selle arvele, et suured kilu- ja räimeparved kogunesid lahvanduse ümber, sest siin oli vees palju rohkem hapnikku kui kuskil mujal. Aga et see Kolju-taadi asupaik oli, polnud vanadel rändlastel kahtlustki, kes muu võis

merepõhjas nii võimsalt hingata, et meri kunagi ei jäätnud.

Ka Koljunuki nn härrastemaja kaevust eraldus gaasi, seetõttu oli kaevuveesi sogane ja sellel tuli lasta settida. Lapsena mäletan, kuidas kaev tasaselt kees. Nüüd on see kinni aetud. Gaasi esineb ka Prangli ning Keri saarel ja nii kirjutab brošüür "Koduvald Jõelähtme", et

1939. aastal üritas nutikas rahamees Boris Linde leida naftat mitte ükski Pranglit, vaid ka Ihasalu poolsaarelt. Teatav alus tal selleks ka oli.

Igatahes on raske määratleda Koljunuki nime aastatuhandete pikkust vanust ja päritolu, selge on ainult see, et tegemist on aegade hämarusse ulatuva soome-ugri mütoloogiaga.

Siiski on veel üks huvitav küsimus – kas ka Pullilooma tehti ohverdusrituale. Rääkis sellest arheoloog Vello Lõugasele, kes oli parajasti teinud uuringuid Saaremaal Kaali järves ja leidnud ka ohvriande. Ta haaras ideest kinni ja ütles, et korraldab Pulliloomale tingimata ekspeditsiooni. Mereleminemiseks ja sukeldumiseks oli sel ajal tarvis nõukogude piirivalve luba ja usun, et selle saamine oli täiesti võimalik. Kuid mida võib leida meres, kus vesi liigub ning on lained ja hoovused? Ka ei ole enam praegu inimesi, kes seda paika kindlapeale rannakivide asetuse järgi üles leiaksid. Kohtasin hiljem V. Lõugast Harju tänaval ja küsisin, kuidas areneb Koljunuki ekspeditsioon ja ta vastas, et on käinud juba mitu korda sukeldumas ning on välja toonud ka leide. Mida oli leitud, lubas rääkida järgmisel korral. Ei oska öelda, kas oli see puhas fantaasia minu uudishimu üleskõrõtmiseks või oli selles jutus ka terake tõtt. Kaldun uskuma esimest varianti, igatahes jäi see kahjuks meie viimaseks kohtumiseks. Ega leitud nii tähtsad olegi. Arvan, et ajaloolastel ja keeleteadlastel on Kolju-taadi saladuste paljastamiseks ja temaga seotud mõistatuste lahendamise alles ees.

Fotod: erakogu

Pöördumine

Jõelähtme Vallavalitsusele

21.01.2008

Koljunuki sadama müügi asjus

Meie, allkirjutanud külanemad, pöördume Jõelähtme Vallavalitsuse poole seoses meie ja meie külade elanike vastuseisuga Koljunuki sadama müügile erakättesse.

Koljunuki poolsaar on olnud ajast-aega külaelanike suvitus- ja kalastuskohaks ning sinna on juba praegu keelatud juurdepääs seoses loodava elamurajooniga, lukustatud värava taga on kolmele autole nõ ajutised parkimiskohad tekitatud. Loodav privaatsadam tekitab aga olukorra, kus inimestele ei jää enam legaalselt võimalust rannas suvitada, kalastada ning seal ka nt oma paate vette lasta ning hoida. On teada, et iga erasadama omanik kaitseb oma territooriumi keelavate märkide ja siltidega, halvemal juhul isegi aiaga. Oleme veendunud, et Koljunuki sadama erakättesse müümisel toimatakse ka seal just samamoodi.

Meie seisukoht ja nägemus kogu asjast on praegu, et Koljunuki elamurajooni arendajale „mängitakse“ valla poolt sadama-ala odavalt kätte, kuna Koljunuki arendaja on n.ö. eeltöö juba ära teinud – lubamatult rajanud sinna sadamakohad, mis keskkonna seisukohalt on pöördumatult kahjustanud mereäärt ja merekallast.

Soovime, et vallajuhid kaaluksid ja arvestaksid sadama müügiprotsessis ka ümberkaudsete külade elanike arvamusi ja tahet. Sadama müümisel palume müügitingimustesse panna sisse klausel, mis tagab lisaks Koljunuki elamurajoonis elavatele inimestele ka ümberkaudsete külade elanikele aastaringse juurdepääsu randa ning loodavatele paadisildadele (kalastamiseks või paatide hoidmiseks).

Andres Viirpalu,
Ülgase külanem

Eili Juhkam,
Kostiranna külanem

Jaak Nairismägi,
Rebala külanem

Vastus külanemate pöördumisele

Jõelähtme vallas on lähiajal vaja lahendada Loo ja Kostivere lasteaiakohtade probleem, renoveerida Loo kool ja ehitada valmis kaas-aegne staadion, korda teha Loo Tervisekeskuse ruumid ja renoveerida Neeme algkool-lasteaiale riigi poolt üleantav ehitis. Tähelepanuta ei jää ka Kostivere kool ja külaelanike vajadused.

Kõik need investeeringud tuleb katta valla eelarvest ja vallale kuuluva osaühingu Jõelähtme Varahaldus vahendite arvelt.

Koljunuki sadama-ala väljaehitamiseks ja tulevaseks majandamiseks ei ole vallas võimalusi ning kasutatud

seisev vara tooks vallale ainult kahju. Kogu sadama-ala müügist laekuv raha on ette nähtud ja läheb koolide ning lasteaedade kordategemiseks.

Sadama-ala müügiks on välja kuulutatud enampakkumine, mis sisaldab lisaks müügihinna tasumisele ka investeerimiskohustust sadama rajamiseks. Seega saab osta ainult see parima hinna pakkuja, kes ühtlasi näitab ära sadama-ala väljaehitamise kava ja investeeringute maksumuse ning annab vastavad rahalised garantiid.

Valla eesmärk on, et sadama ala saaks võimalikult kiiresti välja ehitatud ja kasutusele võetud ja et ra-

jataks avaliku kasutusega sadam, mis osutab vajalikke teenuseid kõigile soovijatele, sealhulgas paatide, kaatrite jne omanikele. Sadama-ala müüakse ainult juhul, kui ostja nõustub kõigi seatud tingimuste täitmise-ga. Praegune juurdepääsupiirang Koljunuki alale on kokku lepitud varasema vallavalitsuse poolt seal asuva elamupiirkonna ehitajate, aga mitte valla huvides. Avaliku sadama rajamisega avatakse see tee uuesti.

Ludmilla Kaska,
abivallavanem

Teet Sibrits,
OÜ Jõelähtme Varahaldus juhataja

Teised kirjutavad meist

OÜ Maardu Graniidikaevandus tahab avada allmaakaevandust ning on esitanud vastava taotluse 30aastase kaevandusloa saamiseks 2007. aasta aprillis ning Keskkonnaministeerium teatas keskkonnamõju hindamise algatamisest, kirjutab Harjumaa.

Kavandatav kaevandus asub Jõelähtme vallas ning osaliselt ka Maardu linna territooriumil, mille kohal maapin-

nal asuvad Rebala maaparandussüsteem, lemmikloomade kalmistu sanitaarkaitseala, Rebala muinsuskaitseala ja väga palju teisi muinsuskaitseobjekte. Graniidimassiivi avamiseks rajatavate šahtide läbindamine eeldab mitme veekompleksi läbimist, kus olev põhjavesi on kogu Põhja-Eesti joogivee allikaks. Kohalikud elanikud on seni kaevandamisplaanidele vastu seisnud.

Jäätmete kogumiskohad

PAKENDIJÄÄTMETE (plast-, klaas-, metallpakend ja joogikartong) ja VANAPABERI (sh kõik paber/papppakendi) kogumiskohad Jõelähtme vallas:

Haljava küla, korrusmajade vahel
Ihasalu küla, lipuvarde juures
Iru küla, tennisväljaku juures (kevadell asukoht natukene muutub)
Jägala küla, korrusmajade juures
Kaberneeme küla, poe ees
Kallavere küla, Maardu linna poolt minnes enne külavärvaid
Koogi küla, Koogi poe kõrval
Kostivere alevik, katlamaja juures

Loo alevik, Saha tee 2, Saha tee 3/5, Toome tee 3
Maardu küla, 2-kordse korrusmaja juures
Neeme küla, poe taga (kevadell asukoht natukene muutub)
Ülgase küla, ridaelamu vastas parkimisplatsil.
Lisaks saab pakendeid ära anda kõigi suuremate poodide juures.
Pakendeid ja paberit ära andes jälgige, et pakend, paber/papp oleks tühi, puhas (vajadusel läbi loputatud) ja kokku pressitud.

Veebruarikuus lisandub valla territooriumile uusi kogumiskohti. Sellekohane info jooksvalt valla koduleheküljelt www.joelahtme.ee või keskkonna vanemspetsialistilt (liis@joelahtme.ee; 605 4861). NB! KOGUTUD PAKENDID JA VANAPABER SUUNATAKSE TAASKASUTUSSE, MILLE KÄIGUS VALMISTATAKSE NENDEST UUSI TOOTEID. Plastikust saadakse taaskasutamise teel padjasisusid, riideid (fliisid, sukkpüksid), plastpudeleid, plasttorusid jms.

Pakendi- jäätmetest

Mis on pakendijäätmed?

Kodumajapidamises igapäevaselt tekkivatest jäätmetest hinnanguliselt 70% on pakendijäätmed. Pakendimaterjalidest on enam levinud plast-, klaas-, metall- ja kartongpakend ning paberist ja papist pakend. Pakend on näiteks kilekott, margariinikarp, ketsupipudel, klaaspudel, klaaspurk, konservikarp, piimapakk, mahlapakk, pappkarp, pakkepaber, plastmassist joogipudel jne. Kodus tekkivatest pakendijäätmetest on enamik materjalidena taaskasutatavad.

Kuidas pakendijäätmetest vabaneda?

Pakendiseaduse kohaselt on tarbijal õigus pakendijäätmetest tasuta vabaneda. Osal pakenditest on peal pandimärk, mis tähendab, et pakendi tagastamisel taaraautomati või taarapunkti saab tarbija iga pakendi eest pandiraha tagasi. Ülejäänud pakendid, millel pandimärki puudub, tuleb viia tühja ja puhtana pakendikonteinerisse.

Segapakendi konteinerisse võib kokku viia plast-, klaas-, metall- ja jookide kartongpakendid. ETO (Eesti Taaskasutusorganisatsioon) korraldab oma koostööpartnerite jäätmekäitlejate vahendusel pakendite kogumise ja sorteerimise ning tasuta selle eest. Ohtlike ainete pakendid tuleb viia ohtlike jäätmete äraandmise kohta.

Pakendikonteinerisse viidavad pakendid peavad olema tühjad ja suhteliselt puhtad. Pakendid, mida ei ole võimalik mõistlike kuludega, näiteks vähesel veega loputamise teel puhtaks saada, võib visata prügikasti (näiteks hapukoore kilepakend, hambapastatub, rasvane pakkepaber jms). Mitte ühelgi jäätmekäitlejal ei ole käesoleval hetkel õigust nõuda trahvi ega küsida mitmekordset tasuta prügikonteineri tühendamise eest, mis sisaldab määratud pakendijäätmeid.

Teavet, kuidas jäätmeid sorteerida ja kus asuvad pakendijäätmete üleandmise kohad, saab kohaliku omavalitsusest ja taaskasutusorganisatsioonidelt (www.eto.ee; www.pakendiringlus.ee).

Jõelähtme vallas on üle 20 ETO finantseeritava pakendikonteineri ning lisaks veel Eesti Pakendiringluse pakendikonteinerid.

Kes vastutab pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise eest?

Pakendijäätmete kogumise korra omavalitsuse tasandil määrab kohalik omavalitsus jäätmehoolduseeskirjas. Vastavalt kehtivale Pakendiseadusele peavad vähemalt poole Eestis tekkivatest pakendijäätmetest taaskasutama pakendiorganisatsioonid. Tarbijal on õigus kõikidest pakenditest tasuta vabaneda. Tarbija peab tagastama pakendijäätmed sorteerituna ja puhtana – vastavalt pakendiorganisatsioonide poolt kehtestatud nõuetele.

Tänane kõiki, kes kasutavad pakendikonteinerid, tuues nendesse korralikult sorteeritud pakendijäätmed.

Siret Kivilo,

Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ (ETO)
arendusjuht

www.eto.ee www.rohelinepunkt.ee

Jõelähtme vald viib läbi jäätmeküsitluse

Maido Pajo ja Liis Truubon arenguseminaril.

erakogu

Jõelähtme vald on asunud koostama jäätmekava, mis on üks osa valla arengukavast ning käsitleb jäätmehoolduse korraldamist. Jäätmekava koostamine on vastavalt kehtivale jäätmeadusele kohustuslik kõigis omavalitsustes. Vallaelanike jaoks olulisemad jäätmemajandusega seotud probleemide väljaselgitamiseks viib vallavalitsus läbi jäätmeküsitluse. Küsitlusleht on käesoleva vallalehega kaasas ja täidetuna ootame neid küsitluslehel märgitud kohtadesse hiljemalt 22. veebruariks. Küsitlusleht on kättesaadav ka valla kodulehel aadressil www.joelahtme.ee ning täidetud lehed võib saata ka e-postiga aadressile liis@joelahtme.ee.

Jäätmekava koostamine algab eelnõust, mis tuleb kooskõlastada maavanema ja maakonna keskkonnateenistusega ning tutvustada seda vallaelanikele avalikul väljapanekul. Jõelähtme valla jäätmekava eelnõu loodame elanike ette tuua kevadel. Seejärel suunatakse jäätmekava volikogusse vastuvõtmiseks.

Vallaelanike jaoks on olulisemad jäätmekavas käsitletavat teemad korraldatud jäätmeveo sisseviimine ja erinevate jäätme-likide kogumissüsteemi arendamine.

Korraldatud jäätmevedu on uus olmejäätmete kogumissüsteem, mille rakendamist näeb ette kehtiv jäätmeadus. Korraldatud jäätmeveo tähtsamad eesmärgid on haarata jäätmeveo teenusega kõik jäätmetekitajad ja vähendada seeläbi jäätmete

omavolilist ladestamist ning optimeerida jäätmeveole tehtavaid kulutusi, vähendades jäätmeveokite sõite. Kohalik omavalitsus valib konkursi korras jäätmevedaja, kes kogub ja veab ära jäätmed kogu vallas. Omavalitsus kehtestab veo sageduse, aja, teenustasu piirmäära ja piirkonnad. Korraldatud jäätmeveoga liitumine on kohustuslik ja vaid erandjuhtudel võib vallavalitsus kedagi sellest vabastada.

Eraldi kogutavate jäätmete puhul käsitleb jäätmekava pakendijäätmete konteinerite paiknemist valla territooriumil, ohtlike jäätmete kogumise süsteemi, elektroonikajäätmete, suuremõõtmeliste jäätmete ja ehitusjäätmete üleandmise võimalusi ning biolagunevate jäätmete eraldi kogumise võimalusi. Eelkõige püütakse praegu toimivat jäätmete kogumise süsteemi muuta elanikele mugavamaks ja paremini kättesaadavaks.

Riina Raasuke,
jäätmekava koostamise konsultant
OÜ Alkranel

Liis Truubon,
Jõelähtme vallavalitsuse
keskkonna vanemspetsialist

Kultuurikalender veebruar – märts

10. veebruar		Valla 10. mälumänguturniir	Jõelähtme rahvamaja
11.- 14. veebr.		Sõbrapäeva MEISTRİKURSUS lastele ja noortele	Loo kultuurikeskus
13. veebruar		Sõbrapäevalaot	Loo Kool
13. veebruar	13.00	Senioride SÕBRAPÄEVA PIDU	Loo kultuurikeskus
14. veebruar	17.30	Mõmmi Muusikatoamängupidu SÕBRAPÄEVA - ERI	Loo kultuurikeskus
14. veebruar	19.00 – 22.55	SÕBRAPÄEVA PIDU alates 15.a	Loo kultuurikeskus
15. veebruar	12.00	Beebikooli LOOVTUND	Loo kultuurikeskus
15. veebruar	19.00	Uue klaveri sisseõnnistamise pidu	Loo kultuurikeskus
21. veebruar	10.30	Senioride väljasõit KUMU-sse	KUMU
21. veebruar		EV 90. Viktoriin	Loo Kool
21. veebruar		EV 90. sünnipäev	Pääsupesa lasteaed
22. veebruar	14.00	EV 90. pidulik kontsert- aktus	Neeme rahvamaja
22. veebruar		Aktused	Loo Kool
22. veebruar	18.00	EV 90. väliüritus	Loo kultuurikeskus
23. veebruar	16.00	Jumalateenistus	Loo kultuurikeskus
23. veebruar		Kaitseliidu välilaagermatka ja metsaüritus noortele	Neeme mets
24. veebruar	11.00	EESTI VABARIIGI 90. AASTAPÄEVA pidulik kontsert-jumalateenistus	Jõelähtme kirik
	12.30	Pärgade asetamine Vabadussõjas langenute ausamba jalamil	Jõelähtme
	13.00	Eesti Vabariigi 90. aastapäevale pühendatud pidulik kontsertaktus	Jõelähtme rahvamaja
	18.00	Jõelähtme vallavanema ja volikogu esimehe vastuvõtt	Maardu mõis
3. märts	10.00	Ansambli ZORBAS kontsert õpilastele	Loo Kool
8. märts	20.00	Naistepäeva pidu	Neeme rahvamaja
9. märts		Valla 10. mälumänguturniir	Jõelähtme rahvamaja
10.- 14. märts		Emakeele nädal	
11. märts		“ Kevadaken 2008 “	Loo Kool
12. märts		KEVADLAAT	Loo Kool
14. märts		CHALICE kontsert	Loo Kool

Henri Salström

Euroopa Parlamendi külastus

28.- 29. jaanuaril toimus õpilaste külastus Brüsselisse. Sinna said need, kes olid võitnud Las-tekaitse Seltsi korraldatud võistluse või mõne konkursi. Idee algatajaks oli Katrin Saks.

Meie rühma juhatas Katrin Saks assistent Laura Paide. Esimesel päeval oli üsna palju vaba aega, hiljem olime õhtusöögil Katrin Saksaga restoranis La Medina. Teise päeva ennelõunal käisime Euroopa Parlamendis, seda tutvustasid meile Evelin Rikkas ja Katrin Saks. Kella kahe-teistkümnest üheni kohtusime suursaadik Raul Mälguga Eesti Esinduses Euroopa Liidu juures. Õhtupoolikul oli külastäik NATO Peakorterisse, kus suursaadik Jüri Luik rääkis lühidalt NATO ülesannetest.

Janar Plinkner,
Loo Kooli õpilasesinduse president

Mängude pidu Loo koolis

Neljapäeval, 31. jaanuaril toimus Loo Keskkoolis mängude pidu 1.-4. kl. õpilastele, korraldajaks 7. a klassi tüdrukud Anette Aasaru, Getter Sondberg ja Karoli-Helja Kork. Eesmärk oli õpetada väiksematele kooli-kaaslastele uusi põnevaid mänge. Kõige rohkem meeldis lastele mäng “Hiirelõks”. Muusikavali oli mitmekesine ja meeldis kõigile. Korraldajad olid rahul, et huvilisi tuli rohkesti. Järgmine mängude pidu tuleb 13. märtsil ja siis juba uute mängudega.

<http://fotoalbum.ee/photos/Inter-neti/sets/350279/page=lastpage>
- siit saab sellest päevast pilte, autor Anette Aasaru.

Tähelepanu, aiandushuvilised!

MTÜ Kodukant Harjumaa kutsub kõiki aiandushuvilisi 29. veebruaril koolitusele “Metsamarjad koduaeda-desse”.

Koolituse käigus:

- omandatakse praktilised teadmised metsamarjade headest omadustest ning kasutamiseväärtusest,
- saadakse ülevaade koduaias ja peenral kasvatatavatest metsamarjadest,
- omandatakse teadmised marjaliikide kultiveerimise tehnoloogiast ja kultiveerimise võimalustest koduaedades (taludes),
- räägitakse saagi kogumisest ja turustamisest,
- vahetatakse omavahel kogemusi.

Koolituse viib läbi lektor Taimi Paal Eesti Maaülikooli metsanduse- ja maachitustinstituudist.

Koolituse läbinutele väljastatakse Eesti Maaülikooli tunnistus.

Koolitus toimub Rae Kultuurikeskuses (Jüri alevikus, Tallinnast 12 kilomeetri kaugusel) 29. veebruaril algusega kell 13.00 ja lõpeb kell 18.00.

Koolituse hind 150 krooni (sisaldab 2 kohvipausi ja infomaterjale).

Koolitust toetab Kohaliku Omaalgatuse programm.

Informatsioon ja koolitusele registreerimine: e-mail: info@kkharju.ee või telefon 5029006 (Marianne).

Üleskutse Oodatakse kandidaate 2007. aasta Harjumaa parimate väljaselgitamiseks!

Harju Maavalitsus, Harjumaa Omavalitsuste Liit, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus ning Kodukant Harjumaa kutsuvad üles esitama kandidaate, et tunnustada 2007. aasta maakonna silmapaistvaimaid inimesi ning organisatsioone. Välja antakse tiitlid: Aasta Ettevõtja, Aasta Kodanikeühendus, Aasta Sädeinimene, Aasta Toetaja ning Aasta Tegu.

Aasta Ettevõtja 2007 – kõrgeima tunnustuse saab ettevõtja, kes on 2007. aastal kõige enam kaasa aidanud oma piirkonna arendamisele. Hindamisel võetakse aluseks töökohtade loomine, osalemine kohalikes investeringuprojektides, keskkonnasõbralikkus ning hea maine valla/linna elanike ja teiste ettevõtjate hulgas.

Aasta Kodanikeühendus 2007 – sellise tunnustuse saab seltsing või MTÜ, kes on eelmisel aastal silma paistnud kohaliku elu edendamiseks, aidates piirkonnas lahendada probleeme. Tunnustatakse ühendust, kes on korraldanud kohalike inimesi kaasunud üritusi ning on hea mainega kohalike elanike seas ja eeskujuks teistele ühendustele maakonnas.

Aasta Toetaja 2007 – selle nimetusega tunnustatakse inimest, ettevõtet või ühendust, kes on läbi 2007. aasta silma paistnud erilise toetusega kodanikuühiskonnale (kas MTÜdele või teistele kohalikele abivajajatele). Toetustena peetakse silmas nii rahalisi kui mitterahalisi annetusi (asjade või ka ulatusliku vabatahtliku töö näol).

Aasta Sädeinimene 2007 – selle tiitliga tunnustatakse ini-

meest, kes oma tegevusega on kaasa aidanud maa- ja külaelu positiivsele arengule. Arvestatakse isiku tuntust, autoriteetsust, koostööoskust ja aktiivsust oma kodukohas vähemalt 3 aasta jooksul. Kasuks tuleb ka avatus ja tuntus maakondlikul ning üleriigilisel tasandil.

Aasta Tegu 2007 – see tiitel omistatakse ettevõtmisele, mis on eelmisel aastal Harjumaal positiivselt silma paistnud ja omab pikaajalist mõju ning parandab kohalike või kogu maakonna inimeste elukvaliteeti. Tunnustuse vääriliseks hinnatakse tegu, mis võib olla nii sündmus, projekt, uenduslik mõtteviis kui ka midagi muud, mis on heaks eeskujuks ka teistele maakondadele.

Kandidaate neis kategooriates võivad esitada kõik Harjumaa inimesed, külaseltsid, MTÜd, ettevõtjad ja omavalitsused. Kandidaatide nimed ja põhjendused palume saata kas vabas vormis või ankeetidel (vaata www.hedc.ee) hiljemalt 29. veebruariks Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskusesse aadressil Mustamäe tee 4, 10621 Tallinn või e-postil hedc@hedc.ee Lisainfo: tel 6566 641.

Võitjad kuulutatakse välja 27. märtsil Harju Maavalitsuse, Harjumaa Omavalitsuste Liidu, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse ning Kodukant Harjumaa ühisel tunnustusüritusel.

Mari-Liis Dolenko,

Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus

Õnnitleme kõiki veebruarikuu sünnipäevalapsi,
soovime õnne ja tervist!
Eakad sünnipäevalapsed veebruaris 2008. a.

- 90 TATJANA PAPPEL
- 89 VALENTINA VASILKOVA
- 86 LINDA-VELILLA VELLER
- 85 LEMBIT EHA
- 84 ELLA KNUUT
- 82 HELMUT SAMP
- 81 VÄINO ILING
- 81 LEIDA VELK
- 81 ELVI ALTSAR
- 75 ILMAR-KALJO TIITSO
- 75 HELGI PUUSTA
- 75 LEIDA VEERBAUM
- 75 HELGI TEPPO
- 75 EVI PEREMEES
- 70 LEMBIT ROOSIMÄGI
- 70 HUGO VEST
- 70 MALLY VIIDING
- 70 AIME-HELLE KAARE
- 70 SILVIA KLAMAS

- 10. jaanuaril tungiti Ihasalu külas ukse lõhkumise teel sisse ehitusjärgus majja ning varastati sealt elektrisaag Metabo. AS G4S eesti patrulli poolt peeti kinni kaks noormeest.
- 10. jaanuaril leiti Jägala külas metsast koerte matmiskoht ning sealt leiti 4 elusalt maetud kutsikat.
- 18.-19. jaanuaril 2008 varastati Jõelähtme vallamaja parklas seisnud Toyota Corolla vasakpoolse tagumise uksekaasi lõhkumise teel auo tagaistmet akudrell ja tööriistu. Kahju suurus 6800 krooni.

110

Õnnitleme

AIME KAARE'T

70 juubeli puhul

Loo Lasteaed

Päsupesa kollektiiv

Õnnitleme

Urve Liivranda

JUUBELI PUHUL JA

TÄNAME KAUAEGSE

KOHUSETUNDLIKU TÖÖ EEST

LOO RAAMATUKOGU JUHATAMISEL.

JÕELÄHTME VALLAVALITSUS

Jaanuaris 2008. a. surnud valla elanikud
Avaldame kaastunnet omastele

AGNES – ELISABETH KIVISILD
ALEKSANDRA TRAVKINA
EDGAR VOLDEMAR KUURBERG
JÜRI ALGO
HILDA - ANETTE SIKKA

Vaikselt lahkus su isa hea,
muredest, valudest enam ei tea...

Sügav kaastunne Kalju Algo'le
isa Jüri Algo surma puhul.

Kosejõe Kooli 8.B klass ja 5.rühm
koos õpetajate-kasvatajatega

Kostivere Päevakeskuse pere mälestab
AGNES KIVISILDA
ja tunneb kaasa omastele

Väljaandja:

Jõelähtme Vallavolikogu ja Vallavalitsus

52 788 70 ja 6054866;

ajaleht@joelahtme.ee

Kostivere

Päevakeskus

ootab lahkesti lauljaid.

Proovid toimuvad kol-
mapäeviti kell 14.00.

Vajadusel transport.

Lisainfo telefonil 60 81 539

Kostivere

aleviku elanike

üldkoosolek

ja alevikuvanema valimine

toimuvad laupäeval,

15. märtsil algusega kell

11.00 Kostivere mõisas.

Lisainfo

Tiina Rämmeld tel 5115 886

Helve Toome - 6081566

e-post: kostivere@hot.ee

WANTED

KOOLILAU

Kostivere põhikool otsib koolilaulu, mille sõnad sümboliseeriksid kooli häid tavasid ja mille meloodia kannaks edasi kooli vaimu. Oodatud on kõik ideed, meloodiad, lüürika, ja valmisteosed õpilastelt, viistlastelt ja õpetajatelt. Loo kirjutamisel ja muude küsimuste tekkimisel saab nõu küsida muusikõpetajalt, kelle kätte laulud ka kogutakse. Tähtaeg on 29. veebruar. Just Sinu laul võib olla uus Kostivere koolilaul! Tunnusta oma kooli! Kontakt: kostivere.kool@mail.ee

oma Ehitaja

Kodu, kus oled tõeliselt vaba!

Info: 50 80 636
www.oma.ee/arukula

KAS SINUL ON JUBA ISIKLIK MAAKLER?

Pikaajalised Jõelähtme valla piirkonnaga seotud kogemused aitavad meil leida just Teile kõige paremini sobiva lahenduse.

Anneli Sepp
52 11 798
anneli.sepp@uusmaa.ee

Sven Pedari
50 34 173
sven.pedari@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Kõige paremad pakumised! www.uusmaa.ee

Uukren
mööbel

Eritellimus mööbel
Köögid, garderoobid, esiku- ja vannitoa mööbel, büroomööbel

Küsi infot: 56 610 792
56 290 229; Tel: 633 3215
Faks: 633 3275
info@uukren.ee
www.uukren.ee

Uukren

Üldehitus- ja remonttööd korteritele ja eramutele elektri- ja santehnilised tööd

Küsi infot: 56 630 915
Tel: 633 3215, Faks 633 3275
info@uukren.ee
www.uukren.ee

Oma ilu ja tervise eest hoolitsemine on osa täielikust heaolust!

Mi Vida
Ilu- ja tervisesalong

Peatse kevade saabumisega pakume uudisena keha ja vaimu värskendamiseks tervisekapsli pakette:

- * Lõõgastav pakett
- * Kaalu alandav pakett
- * Tselluliidi vastane ravipakett

tutvu kodulehelt www.mivida.ee

Pakume tööd juuksuritele!
Garanteerime suurepäraseid töötingimused, head kollektiivi, palju kliente ning korralikku töötasu.

Mõisa tee 10 (Jüri Ehituskaup, II korrus), Jüri, Harjumaa,
tel 56651057/6080866 www.mivida.ee

AS Allando Trailways
võtab tööle E-kat lubadega eesti siseste vedude autojuhte. tel.+372 6644 094, liisa@allando.ee

Seoses Maardu Keskuru laiendamisega pakume teile kauplemiskohti turu kioskites ja välismüügi laudadel.

Oksana Aleksejeva
MA KINNISVARA INVEST OÜ
6 140 855

Sõbrahinnad
08.02 - 17.02.2008
Maardu Centrumis

16.02.2008
Ostuöö
Maardu Centrumis

Oksana Aleksejeva
MA
KINNISVARA INVEST OÜ
6 140 855

Meil on hea meel teatada, et on avatud uus ülevaatuspunkt aadressil Taevavärava tee 9A Rae vald DAF'i Veoautokeskusega ühes hoones. Teostame teeliikluses osalevate sõidukitele igat liiki ülevaatusi. Oleme avatud kõikidel tööpäevadel kella 8.00-19.00. Ohutut ja probleemideta liiklemist soovivad Alpter Grupi OÜ ülevaatuspunkti töötajad.

www.alpter.ee tehno.rae@alpter.ee Telefon 606 4230, GSM 5624 6136